

netop shahens meget vestvendte holdning, den meget vestligt orienterede alliance, som shahen lagde til grund for sin politik, bl.a. i forhold til USA. Det afstedkom en reaktion væk fra de vestlige værdier, væk fra Europa, og man fik den vanvittige Khomeini til at sidde i regeringskontorerne.

Det, vi ser i Tyrkiet i øjeblikket, er præcis den samme proces. På alene de sidste 3 år er der sket en halvering af opbakningen blandt tyrkerne til medlemskab af EU, og det har naturligvis noget at gøre med, at det er ved at gå op for tyrkerne, hvor store krav og hvor store ændringer af det tyrkiske samfund der skal til, for at man overhovedet kan komme ind og få snablen ned i penge-kassen i EU og i øvrigt få adgang til alle de andre saliggørende rettigheder, som et medlemskab ville føre til.

Det er fuldstændig åbenbart, at Tyrkiet ikke hører til i EU. Tyrkiet har på menneskerettighedsområdet, på demokratiområdet og på alle områder modstående forudsætninger til de øvrige EU-lande, for Tyrkiet er grundlæggende islamisk, muslimsk. Det så vi senest, da Refah Partisi midt i 1990'erne vandt en stor sejr om regeringsmagten, både på det føderale niveau i Ankara og også i en række lokalråd, i byrådene rundt omkring. Bl.a. blev Erdogan, som jo i dag sidder som premierminister, borgmester i Istanbul for partiet Refah Partisi, som i den grad var et fundamentalistisk parti, der kørte på et fundamentalistisk program, den rene shariaretorik hele vejen igennem, og tyrkerne stemte dem ind i både byrådene og regeringskontorerne. Er det et udtryk for verdsliggørelse?

Så kan man komme rendende med blå øjne og hellige hensigter og sige, at det står i forfatningen, at det skal være verdsligt. Vi kan være glade for, at forfatningsdomstolen efterfølgende greb ind og sagde: Det her går ikke. Og i øvrigt at Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg efterfølgende sagde, at det program, som Refah Partisi bygger på, det program, som et flertal af tyrkerne har ønsket, er sharia, og det strider mod menneskerettighederne.

Kl. 11.50

Men det faktum ændrer jo ikke ved, at tyrkerne stemte på det gale parti. De stemte sig væk fra demokratiet, og det er den kortslutning, som åbenbart er så vanskelig at få ind i flertallet af hovederne i det her Folketing, altså at man nok i Tyrkiet har en de jure-verdsliggørelse, at man i forfatningen og andre gode erklæringer har indskrevet den adskillelse af politik og religion,

som er hele forudsætningen for et moderne og velordnet samfund, men at man de facto i den tyrkiske befolknings hoveder, selvforståelse og identitet ikke har den adskillelse, som man heller ikke har i noget andet muslimsk land.

Jeg er ubetinget tilhænger af kemalisme. Jeg er ubetinget tilhænger af alt, hvad der går i retning af verdsliggørelse, demokrati, frihedsrettigheder, frihed generelt osv. Men man kan bare ikke slå sig til tåls med tomme erklæringer, som i virkeligheden gang på gang viser sig ikke at blive efterlevet.

Tre gange er demokratiet blevet overrulet af militæret igennem det 20. århundrede i Tyrkiet, fordi det har været nødvendigt for at sikre demokratiet, og det er det dilemma, vi står over for. Det er de vanskeligheder, som vi er nødt til at forholde os til. Der har vi altså i Dansk Folkeparti fundet det så bydende nødvendigt, at vi fik en erklæring fra Folketinget på linje med det mod, som altså findes i andre parlamenter, og pegede på de her ting.

Jeg skal ikke græde som hr. Rune Lund, men bare begræde, at der er så ringe tilslutning her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg vil stille forslagsstilleren et spørgsmål. Man kunne affatte hans eget forslag sådan, at det kom til at hedde: Folketinget tilslutter sig såvel visionen om Tyrkiet som medlem af EU som de bekymringer om Tyrkiets medlemskab og forhandlingerne herom, som Europa-Parlamentet fremsætter i sin beslutning sådan og sådan.

Ville han så skrive under, ville han så sige ja til forslaget?

Det er klart, at det ville gøre indtryk på andre, for det er jo den korrekte gengivelse af Europa-Parlamentets synspunkter. Med en sådan affattelse, vil man så skrive under? Hvis han svarer ja, tror han så, at han vil overleve og komme ud af salen, uden at der var præsteknive, der ville tage livet af ham?

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg nærer ingen frygt for at blive ramt af præsteknive. Jeg tror, at knive er noget, der hører Socialdemokratiet til.

Men jeg vil sige, at det, der er det helt centrale for os i det her beslutningsforslag, netop er de bekymringer, som kommer til udtryk på siderne 4 og 5, hvor man opremser alle de vanskelighe-